

Jukka Kivelä

Maatilasta osakeyhtiö, toimintamuodon muutos

Opinnäytetyö

Syksy 2013

Elintarvike- ja maatalous yksikkö

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: SeAMK Elintarvike- ja maatalous

Koulutusohjelma: Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Talous

Tekijä: Jukka Kivelä

Työn nimi: Maatila osakeyhtiöksi

Ohjaaja: Erkki Laitila

Vuosi: 2013 Sivumäärä: Liitteiden lukumäärä:

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää yksityisen maatalouden harjoittajan toimintamuodon muutos osakeyhtiöksi. Osakeyhtiö poikkeaa yksityisen maatalouden harjoittajan verotuksesta, joka on yleensä ratkaiseva tekijä yritysmuodon muutokseen.

Työssä selvitetään asioita joita tulee huomioida yhtiöittämisen suunnittelussa sekä toteuttamisessa: Onko yhtiöittämisellä vaikutuksia MYEL-vakuutukseen, sosiaaliturvaan sekä maatalouden tukiin.

Esimerkkitalalla toimintamuodon muutos osakeyhtiöksi huomattiin olevan oikea ratkaisu. Tämä tapaus oli hyvä esimerkki, miten osakeyhtiössä pystytään ansiotuloja säätelemällä sekä osinkoja hyödyntämällä vaikuttamaan verotukseen.

Avainsanat: Osakeyhtiö, maatila, verotus, yhtiöittäminen

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: SeAMK Food and agriculture

Degree programme: Agriculture and rural development

Specialisation: Economy

Author/s: Jukka Kivelä

Title of thesis: Farm limited liability company

Supervisor(s): Erkki Laitila

Year: _____ Number of pages: _____ Number of appendices: _____

Aim of this study was to examine the change from private agriculturalist to limited company. Limited company differs from private agriculturalist in taxation, which usually is the decisive factor in transation.

The study looks into things that have to be taken into account in the planning and implementation of incorporation: has the incorporation impact to MYEL-insurance, social security and agricultural supports.

In the example farm the change into limited company was found to be right solution. This case is a good example of how in limited company taxation can be influenced by regulating earned incomes and exploiting dividends.

Keywords: A limited liability company, farm, tax, spin of

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
1 JOHDANTO.....	6
2 OSAKEYHTIÖ MAATALOUDESSA.....	7
2.1 Yleistä.....	7
2.1.1 Yhtiökokous.....	8
2.1.2 Hallitus.....	9
2.1.3 Toimitusjohtaja.....	9
2.1.4 Tilintarkastus ja tilinpäätös.....	10
3 YHTIÖITTÄMINEN TOIMINTAMUODON MUUTOKSENA.....	11
3.1 Osakeyhtiöksi toimintamuodon muutoksena.....	11
3.2 Perustamispäätös ja sen suunnittelu.....	11
3.3 Metsän ja asuinrakennuksen jättäminen yhtiön ulkopuolelle.....	12
3.4 Yhdenkertaisesta kahdenkertaiseen kirjanpitoon.....	13
3.4.1 Alkava tase osakeyhtiössä.....	14
3.5 Varainsiirtovero.....	14
3.6 Ennakkotiedot Ely-keskukselta ja Mela:lta.....	15
3.7 Verottajan oikeus sivuuttaa yhtiöittäminen.....	17
3.8 Perustamissopimus.....	17
3.8.1 Perustamisilmoitus.....	18
3.8.2 Toiminnan alkaminen.....	18
4 OSAKEYHTIÖN OIKEUS MAATALOUSTUKIIN.....	19
5 VEROTUS.....	20
5.1 Osakeyhtiön tulovero.....	20
5.2 Verotettavan tulon säätely osakeyhtiössä.....	20
5.3 Muutokset osakeyhtiön verotukseen vuonna 2014.....	21
5.4 Yksityisen maataloudenharjoittajan yritystulo on pääoma- ja ansiotuloa...22	
5.5 Nettovarallisuuden eroavaisuudet.....	22
5.5.1 Osakkeen matemaattinen arvo.....	23

6 CASE.....	25
7 POHDINTA	28
LÄHTEET.....	30
LIITTEET.....	31

1 JOHDANTO

Maatalouden kehittyessä ja tilakoon kasvaessa yritystoiminta voi kasvaa niin, että yksityisen maatalouden harjoittajan on harkittava erilaisia vaihtoehtoja maatalan kehittämiseksi. Tulot voivat nousta niin paljon, että verojen osuus tuloista nousee korkeaksi ja tilan kehittäminen suurten verojen vuoksi on tehotonta osakeyhtiömuotoiseen yrittämiseen verrattuna.

Yhtiömuodon muuttaminen osakeyhtiöksi voi tuoda yrittäjälle mahdollisuuden kehittää yritystään yhä tehokkaammin tulevaisuuden haasteita silmälläpitäen. Maatalan yhtiöittäminen tehdään toimintamuodon muutoksena, jolloin toiminta jatkuu identtisenä edelliseen yritysmuotoon verrattuna. Osakeyhtiömuotoisessa maataloudessa yrittäjän on helpompi hallita tuloja ja niistä maksettavia veroja, jolloin tilan investoinnit sekä niistä koostuvat velat ovat nopeammin poistettavissa.

Yhtiöittäminen yleistyneessä tulevaisuudessa ja siitä on yleisesti positiivisia kokemuksia tiloilla. Osakeyhtiö tuo kuitenkin ylimääräistä työtä osakeyhtiötä velvoittavien asioiden vuoksi, kuten pakolliset toimielimet, kahdenkertainen kirjanpito, arvo-lisäveron kuukausimenettelyyn siirtyminen sekä vuosittainen tuloslaskelma ja tase. Myös eläkevakuutukset ja Mela-turva on selvitettävä.

Tilojen kasvaessa yrittäjien on hyvä miettiä asioita tulevaisuutta silmälläpitäen asiantuntijan kanssa: kannattaako yhtiöittäminen pitkällä aikavälillä ja mitä omaisuutta yhtiön ulkopuolelle kannattaa jättää yhtiöittämisessä.

2 OSAKEYHTIÖ MAATALOUDESSA

2.1 Yleistä

Osakeyhtiömuotoisia maatiloja on Suomessa suhteellisen vähän tilojen kokonaisuuteen nähden. Vuodesta 1995 yhtiöittäminen on yleistynyt ja osakeyhtiöiden määrä kasvanut. Vuonna 1995 osakeyhtiönä toimivia maatiloja oli noin 200. Vuonna 2012 määrä oli noin 600, joka on noin 1% kaikista Suomen tiloista. Osakeyhtiöiden arvioidaan lisääntyvän tulevaisuudessa ja vuonna 2020 osakeyhtiömuotoisia maatilayrityksiä arvioidaan olevan noin 850.

Osakeyhtiömuotoiset maatilat ovat muihin yritysmuotoihin verrattuna keskimääräistä suurempia yksikkökooltaan, mutta hajonta tilojen koossa on suuri. Hajontaa aiheuttavat erilaiset tuotantomuodot; Esimerkiksi kotieläintilat ovat kooltaan suuria ja työllistävät yrittäjät päätoimisesti, kun taas kasvintuotantotilalla yrittäjät eivät yleensä työskentele päätoimisesti. Kotieläintiloilla yhtiöittämisen syynä ovat yleensä suuret tulot sekä toiminnan laajentaminen, kun taas kasvinviljelytilalla yrittäjillä voi olla ulkopuolista ansiotuloa, jolloin osakeyhtiö on hyödyllisin yhtiömuotona. (Rinta-Kiikka, Pyykkönen&Ylätaalo 2013, 56-57.) Pääasiassa ajatukset yhtiöittämisen hyödyistä ovat kuitenkin samankaltaisia. Yhtiömuotoisessa maataloudessa tulojen säätely ja sitä kautta verojen pieneminen saavat yrittäjät harkitsemaan yhtiöittämistä voidakseen hyödyntää verosäästöjä oman tilansa kehittämiseen.

Rinta-Kiikka ym. (2013, 12) toteaa, osakeyhtiön kahdenkertainen kirjanpito antaa yrittäjälle paremmat mahdollisuudet seurata oman tilan taloutta ja siitä on hyötyä myös suunnitelluissa investoinneissa, koska pankit ja mahdolliset muut rahoittajat pystyvät tarkastelemaan maatilataloustilannetta paremmin. Isoissa osakeyhtiöissä rahoittajat haluavat ehkä vaikuttaa tilan operatiivisiin päätöksiin ja saada oman edustajan osakeyhtiön hallitukseen. Tämä on mahdollista vain yhtiömuotoisessa maataloudessa ja voi olla tilan kannalta hyödyllistä saada talouden asiantuntija mukaan hallitukseen.

Enroth, Österman & Harmoinen (2007, 15) mukaan osakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi henkilö. Osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö, joten sen omistajat

vastaavat yhtiön velvoitteista vain sijoittamallaan pääoman määrällä. Edellä mainittu pätee, jos henkilöt eivät ole antaneet takauksia tai vakuuksia yhtiön käyttöön.

Osakeyhtiön velvoitteista vastaavat sen omat toimielimet, joita ovat hallitus, toimitusjohtaja ja hallintoneuvos. Ylin päätösvalta on yhtiökokouksella, johon osallistuvat osakkeenomistajat. Yhtiökokouksessa valitaan hallitus, joka vastaa yhtiön käytännön asioista. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa yhtiön juoksevia asioita hallituksen antamalla valtuuksilla.

2.1.1 Yhtiökokous

Yhtiökokous on ylin toimielin yhtiötä koskevissa päätöksissä. Yhtiökokoukseen osallistuvat osakkeenomistajat, jotka käyttävät päätösvaltaansa yhtiön etujen mukaisesti. Yhtiökokous muodostuu yhtiökokouksessa läsnä olevista osakkeenomistajista. Yhtiökokouksesta poissaolevien osakkeenomistajien on tyydyttävä läsnä olleiden osakkeenomistajien tekemiin päätöksiin edellyttäen, että yhtiökokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätökset ovat syntyneet asianmukaisessa järjestyksessä ja ne ovat laillisia sekä yhtiöjärjestyksen mukaisia. (Villa 2013, 240.)

Osakkeenomistaja voi valtuuttaa asiamiehen edustamaan itseään yhtiökokouksessa. Asiamies valtuutetaan tehtävään antamalla hänelle valtakirja, jolla ei ole muotoedellytyksiä, mutta se pitää olla allekirjoitettu ja päivätty. Asiamies voi olla myös osakas, joka edustaa toisen osakkeenomistajan päätösvaltaa. Asiamies voi tällöin äänestää omien osakkeidensa sekä asiamiehenä toisen osakkaan puolesta.

Valtakirja voi olla siirtokelpoinen, jolloin asiamies voi valtuuttaa itsensä tilalle toisen henkilön. Valtakirja voi olla laillinen yhdessä yhtiökokouksessa, tai ellei toisin valtakirjassa mainita se voi olla voimassa myös pidempään. Valtakirjan luovuttaja voi milloin tahansa ilmoittaa valtakirjan voimassaolon päättyvän.

Yhtiökokouksessa osakkaiden ja asiamiesten lisäksi kokoukseen on osallistumisoikeus hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla ja tilintarkastajalla. Joissakin tapauksissa voidaan velvoittaa hallituksen jäseniä sekä toimitusjohtajaa poistumaan kokouksesta, elleivät he ole osakkeenomistajia. (Lindholm, Rasinaho & Virtanen 2004, 36-37.)

2.1.2 Hallitus

Villa (2006, 256) mukaan hallitus on osakeyhtiössä pakollinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia yhtiön toiminnan järjestämisestä, johtamisesta ja edustamisesta. Hallitus voi koostua yhdestä tai useammasta luonnollisesta henkilöstä. Hallituksen jäsenten tulee olla täysi-ikäisiä. Hallituksen pääasiallinen tehtävä on toteuttaa yhtiökokouksessa päätettyjä asioita ja huolehtia yhtiön hallinnosta, joten sen toimivaltaa voi kuvata yleistoimivallaksi. Hallitus vastaa myös siitä, että yhtiön kirjanpito ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Hallituksen tehtävä on järjestää asioiden hoitoa, joten hallitus ei välttämättä hoida asioita itse, vaan voi siirtää asian jonkun muun tehtäväksi. Ensisijaisesti hallitus hoitaa yhtiökokouksessa päätettyjä asioita ja soveltaa niitä käytäntöön. Hallituksen tavoitteena on voiton tuottaminen yhtiölle ja sitä kautta osakkaille osakkeen arvonnousuna. Hallituksen on kuitenkin huolehdittava, ettei lisäarvon tavoittelussa oteta liian suuria riskejä.

2.1.3 Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja ei ole osakeyhtiössä pakollinen toimielin, mutta käytännössä yhtiötä perustettaessa perustamissopimukseen on nimettävä toimitusjohtaja.

Osakeyhtiössä toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa yrityksen juoksevia asioita hallituksen antamien ehtojen ja ohjeiden mukaan. Toimitusjohtaja on vastuussa siitä, että kirjanpito on tehty lain vaatimalla tavalla ja varainhoito on järjestetty luotettavasti. Toimitusjohtajan on pidettävä hallituksen kanssa yhteyttä ja annettava tietoja hallitukselle. Hallitus käyttää toimitusjohtajan tietoja päätöksissään ja antaa tarvittaessa uusia ohjeita yrityksen johtamiseen.

Hallitus kokoontuu noin 6-8 kertaa vuodessa, joten toimitusjohtajan valinta yhtiön asioiden hoitamiseen on tärkeää. Toimitusjohtaja on oikeastaan yhtiön "ääni, kasvot ja aivot". Hallituksella on oikeus erottaa toimitusjohtaja tehtävistään jos tämä ei sovellu niiden hoitamiseen. Erottaminen tulee voimaa välittömästi, ellei kokouk-

sessä toisin päätetään. (Hallipelto, Hietanen, Narikka, Saltevo & Soikkanen 2013, 117-118.)

2.1.4 Tilintarkastus ja tilinpäätös

Jokaisessa osakeyhtiössä tulee olla ainakin yksi tilintarkastaja, koska tilinpäätös on lain mukaan tarkistettava. Tilintarkastajan pääasiallinen tehtävä on tarkistaa, että kirjanpitoa on pidetty kirjanpitosääntelyä ja asianmukaista kirjanpitotapaa noudattamalla.

Tilintarkastajan tehtävä on myös tarkastaa yhtiön hallinto, minkä tarkastaminen on laillisuustarkistus. Tarkastuksen pitää olla objektiivinen, tilintarkastajan tulee olla riippumaton suhteessa yhtiöön sekä sen johtoon.

Tilintarkastajan ei tarvitse olla välttämättä hyväksytty tilintarkastaja, jolla tarkoitetaan keskuskauppakamarin ja kauppakamarin hyväksymää tilintarkastajaa. Osakeyhtiöön soveltuu tilintarkastajaksi sellainen henkilö, joka täyttää kelpoisuusedellytykset, jotka on säädetty tilintarkastuslaissa. Yksityisessä osakeyhtiössä tilintarkastajan toimikausi jatkuu toistaiseksi. (Villa 2006, 268-269.)

Rinta-Kiikan ym. (2013, 42) mukaan tilintarkastajana voi toimia tavallinen maallikko, jos seuraavista vaihtoehdoista täyttyy yksi: taseen loppusumma ylittää 100000€; osakeyhtiön liikevaihto on yli 200000€; yhtiöllä on palveluksessa keskimäärin vähintään kolme henkilöä. Jos edellä mainituista vaihtoehdoista täyttyy enemmän kuin yksi, on tilintarkastajan oltava keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Jos valitaan yksi tilintarkastaja, joka ei ole keskuskauppakamarin hyväksymä, tulee yhtiöön valita varatilintarkastaja.

3 YHTIÖITTÄMINEN TOIMINTAMUODON MUUTOKSENA

3.1 Osakeyhtiöksi toimintamuodon muutoksena

Enroth ym. (2007, 45) mukaan maatalouden muuttaminen osakeyhtiöksi voidaan tehdä ilman tuloveroseuraamuksia toimintamuodon muutoksena. Maataloudenharjoittajan tulee merkitä itse kaikki perustettavan yhtiön osakkeet, eikä ulkopuolisia voi ottaa tässä vaiheessa mukaan osakkaaksi. Puolisoiden osakkeet katsotaan omistusosuuden mukaan ja osakkeet jaetaan osakeyhtiöstä puolisoiden kesken sen mukaan, mitä kukin omistaa yhtiöittämishetkellä. Myöhemmässä vaiheessa yhtiöön voi tulla uusia osakkaita osakepääoman korotuksen tai osakkeiden luovutuksen yhteydessä.

3.2 Perustamispäätös ja sen suunnittelu

Yhtiöittämisprosessissa täytyy ottaa huomioon toimintamuodon muutoksen vaikutukset tilan kannattavuuteen ja toimintaan. Suunnittelulla ja aikataulutuksella on suuri merkitys kuluihin yhtiöittämisprosessissa. Yhtiöittäminen ajoitetaan yleensä keskelle vuotta, jotta yrittäjille saataisiin sopiva ansiotulomäärä.

Suunnitteluvaiheessa otetaan selvää riskitekijöistä, joihin kuuluu yrityksen kannattavuuden tarkastelu, sen mahdollinen heikentyminen ja yhtiöittämisen ohittamisriski verotuksessa. Jos yhtiöittäminen näyttää kannattavalta, on hyvä olla yhteydessä mahdollisiin rahoittajiin jo alkuvaiheessa ja kysyä heidän mielipiteitään siitä, mitä yhtiöittämisessä kannattaa ottaa huomioon heidän kannaltaan. (Enroth ym. 2007, 70.)

Yhtiöittämistä suunnittelevan yrittäjän on hyvä tutustua osakeyhtiötä velvoittaviin vero- ja yhtiölainsäädäntöihin. Tukisäädöksistä ja eläkevakuutuksista tulee myös ottaa selvää, ettei tule yllätyksiä jälkeinpäin.

Analysoimalla mahdolliset riskit ja hyödyt, saadaan tietää onko yhtiöittäminen kannattavaa tilalle. Yhtiöittäminen on pitkäaikainen muutos ja siksi suunnittelussa on otettava huomioon, että muutos toiseen toimintamuotoon tai takaisin yksityiseksi

maatalouden harjoittajaksi aiheuttaa suuria kustannuksia tuloveroseuraamusten vuoksi.

Jos maatila muutetaan yhtiöstä takaisin yksityiseen käyttöön, siirtyvät yhtiön varat käyvästä arvosta ja varainsiirtovero maksetaan normaalin 4% veron mukaan. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 37-38.)

Suunnittelussa yksi tärkeä näkökohta on työvoiman määrä tilalla ja yritystulon jakaminen, koska yksityisen maatalouden harjoittajan verotus jakautuu pääoma- ja ansiotuloihin. Jos nämä tulot pystytään jakamaan tasaisesti puolisoiden ja muiden perheenjäsenten kanssa ja he osallistuvat maatalouden töihin, voidaan yhtiöittäminen nähdä kannattamattomaksi. Jos tällaista mahdollisuutta ei ole ja yrittäjätulo nousee korkeaksi, on yhtiöittäminen usein parempi vaihtoehtona, tällöin palkanmaksua pystyy säätelemään ja ansiotulo saadaan sopivaksi. Yksityinen maatalouden harjoittaja maksaa veron koko summasta, kun taas osakeyhtiössä osa yritystulosta jää yhtiön sisälle. Yhtiön sisälle jäävästä osasta yhtiö maksaa yhteisöveron.

3.3 Metsän ja asuinrakennuksen jättäminen yhtiön ulkopuolelle

Yhtiön ulkopuolelle kannattaa jättää yksityisomaisuutta, jos siitä on enemmän hyötyä yksityishenkilölle ja se on sallittua toimintamuodon muutoksessa eikä sen katsota muuttavan identiteettiä.

Jos metsätalous siirretään yhtiön varallisuuteen, verotuksessa menetetään käyttämätön metsävähennysoikeus, joka on huomattava vähennysoikeus puiden myyntituloista. Jos metsä halutaan jättää yhtiön ulkopuolelle, on lohkottava kiinteistöt joihin kuuluu sekä metsää että peltoa.

Useimmiten yhtiöittämisessä jätetään yhtiön ulkopuolelle myös asuinrakennukset; jos asuinrakennus on yhtiön omaisuutta, tulee asumisesta maksaa yhtiölle käypä hinta. (Enroth ym. 2007, 74.)

Kiinteistöjen ja maa-alueiden lohkominen tilasta tuo yhtiöittämisessä lisäkustannuksia, joten suunnittelulla on tärkeä osa myös tässä, jotta vältetään turhat lohko-

miskustannukset. Esimerkiksi jos pieni metsäalue jouduttaisiin lohkomaan pellon reunalta pois, voisivat lohkomiskustannukset olla niin suuret, ettei sitä kannata tehdä vaan metsäalue kannattaisi jättää lohkomatta ja siirtää pellon mukana yhtiön omistukseen.

Kiinteistöistä maksetaan 4% varainsiirtovero ja jos kiinteistöjä lohkotaan yksityisomistukseen, säästöt varainsiirtoverosta menevät osaksi lohkomiskustannuksiin. Jos asuinrakennuksen arvo on esimerkiksi 100000€, on valtiolle maksettava varainsiirtovero 4000€.

3.4 Yhdenkertaisesta kahdenkertaiseen kirjanpitoon

Osakeyhtiöltä vaaditaan kahdenkertainen kirjanpito ja yhtiön on laadittava tilikauden tilinpäätös. Tilinpäätös sisältää taloudellista asemaa kuvaavan taseen ja tuloksen syntymistä kuvaavan tuloslaskelman sekä tarvittaessa rahoituslaskelman.

Osakeyhtiön kirjanpito on suoriteperusteinen kirjanpito, jossa menot ja tulot syntyvät heti niiden tapahtuessa ja niistä syntyvät ostovelat ja myyntisaamiset tulee selvittää kirjanpidosta. Osakeyhtiö maksaa kuitenkin verot maatilatalouden tuloverolain mukaan maksuperusteisesti.

Yksityiseltä maatalouden harjoittajalta on tulojen ja menojen muistiinpanovelvollisuus ja velvoite veroilmoituksen tekemiseen, mutta se ei kuulu kirjanpitolainpiiriin (KPL) 1:1 §:n mukaan.

Yksityinen maatalouden harjoittaja noudattaa maksuperustetta eli maksupäivä määrää sen, mille vuodelle se verotukseen kuuluu. Ostovelat ja myyntisaamiset on kuitenkin oltava selvitettävissä. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 41.)

Kirjanpito liiketapahtumista on mielestäni paljon työläämpää osakeyhtiössä, kuin yksityisellä maatalouden harjoittajalla. Esimerkiksi laskettaessa vaihto-omaisuutta, johon kuuluu varastot, eläimet ym. on näiden arvon laskeminen kirjanpitoon haasteellista ja työlästä niin yrittäjälle kuin myös kirjanpitäjälle. Yksityisen maatalouden harjoittajan vaihto-omaisuudella ei ole tasearvoa ja siksi niitä ei noteerata verotuksessa, mikä tekee veroilmoituksen tekemisestä helpompaa. Käytännössä harva

yksityinen maatalouden harjoittaja tai yhtiö tekee kirjanpidon itse. Kirjanpidosta huolehtii yleensä tilitoimisto.

3.4.1 Alkava tase osakeyhtiössä

Enroth ym. (2007, 70) mukaan toimintamuodon muutoksessa maatilan varat siirtyvät uuteen yritysmuotoon tuloverolain (1535/1992) 24§:n mukaan. Viljelysmaiden ja metsien arvot katsotaan kauppakirjoista tai lahjaveropäätöksestä. Rakennusten, koneiden, siltojen ja salaojien arvoina käytetään poistamatonta menojäännöstä. Osakkeet ja osuudet katsotaan maksetusta arvosta. Eläinten ja varastojen arvo on 0€, koska maatalouden verotuksessa niiden arvo on 0€. Velat siirtyvät siltä osin kuin ovat yhteydessä toimintaan. Yksityisomaisuutta ja siihen kohdistuvia velkoja ei siirretä yhtiöön.

Apporttiomaisuus, joka siirtyy yhtiöön, lasketaan varallisuuden ja velkojen erotuksella ja tämä omaisuus siirtyy yhtiön omaisuudeksi. Vastineeksi apporttiomaisuuden luovuttamisesta osakas saa yhtiöstä osakkeita. Apporttiomaisuuden arvo ei saa ylittää sen todellista arvoa sijoitushetkellä. (Enroth ym. 2007, 45.)

Apporttisijoittaminen yhtiöön on mainittava yhtiön perustamissopimuksessa. Perustamissopimuksessa pitää olla selvitys taloudellisesta asemasta, sekä tilintarkastajan lausunto apporttiomaisuuden arvosta, onko siitä maksua vastaava taloudellinen hyöty perustettavalle yhtiölle (Hallipelto ym. 2013, 80-81).

3.5 Varainsiirtovero

Osakeyhtiön katsotaan olevan erillinen oikeushenkilö, joten omistajanvaihdoksessa siirrettävistä kiinteistöistä on maksettava varainsiirtovero 4%. Arvopaperien osalta varainsiirtoveron on 2%.

Varainsiirtoveron maksaa aina luovutuksen saaja. Kiinteistöjen arvona käytetään perintö- tai lahjaverotuksessa katsottavaa arvoa, mutta voidaan käyttää myös kiinteistön hankintamenon arvoa. Varainsiirtoverosta voidaan vapauttaa yhtiöittämi-

sessä ne kiinteistöt joihin on myönnetty nuoren viljelijän korkotukilaina. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 40.)

Jos ennen yhtiöittämistä tiedetään, että tulossa on suuria hankintoja, esimerkiksi kalliita kiinteistöjä, on yhtiöittäminen edullisempaa tehdä ennen kiinteistöjen rakentamista tai hankkimista. Syy tähän on verotuksellinen, koska tehtäessä toimintamuodon muutoksella yhtiöittäminen, joutuu yrittäjä maksamaan 4% varainsiirtoveron siirrettävistä kiinteistöistä. Suurissa hankinnoissa varainsiirtovero on tuntuva lisä yrittäjän menoihin yhtiöittämisessä ja siksi oikea ajoitus on tärkeää myös tämän kannalta.

Sukupolvenvaihdoksessa saatava nuoren viljelijän korkotukilaina vapauttaa varainsiirtoverosta siltä osin mihin se kohdistuu, eli tässä tapauksessa investointeja voi tehdä myös ennen yhtiöittämistä, ainakin sellaisia mihin tulevassa sukupolvenvaihdoksessa nuori viljelijä saa korkotukilainaa.

3.6 Ennakkotiedot Ely-keskukselta ja Mela:lta

Yrittäjän kannattaa varmistaa Ely-keskukselta miltä osin mahdolliset korkotukilainat sekä valtionlainat voidaan siirtää yhtiöön. Jos lainat kattavat joltain osin sellaisia asioita, mitkä eivät siirry tulevaan osakeyhtiöön on lainat hyvä hoitaa pois näiltä osin. Ely-keskukselta voi kysyä ennakkotiedot mahdollisista vaikutuksista maatalon tukioikeuksiin.

Melalta pitää varmistaa etuuksien ja lomitusoikeuksien säilyminen. Yleensä yhtiön oikeudet säilyvät, jos etuuden saaja täyttää MYEL-vakuutuksen ehdot. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 38.)

Maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) piiriin kuuluvat maa- ja metsätaloutta harjoittavat 18- 67 -vuotiaat yrittäjät. MYEL-vakuutus on pakollinen, jos vakuuttamisen ehdot täyttyvät. Yrittäjän tulee ottaa vakuutus viimeistään kuuden kuukauden päästä yritystoiminnan aloittamisesta. Osakeyhtiömuotoisessa yhtiössä osakas voidaan vakuuttaa MYEL-vakuutuksen piiriin, jos yhtiön toimintaa verotetaan maatalouden tuloverolain mukaan.

Osakas voidaan vakuuttaa, hänen ollessa johtavassa asemassa ja omistaessa yli 30 % osakkeiden määrästä tai jos hänellä on hallussaan 30 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Johtavassa asemassa oleva osakas ja hänen avio-/avopuolionsa tai samassa taloudessa suoraan alenevassa tai ylenevässä sukupolvessa olevan henkilön kanssa omistaa osakkeiden määrästä yli 50 %, tai heillä on osakkeiden tuottamasta äänimäärästä yli 50 %. Osakkaan aviopuoliso voidaan myös vakuuttaa hänen omistaessaan yli 1 % osakkeiden määrästä.

Esimerkiksi neljän hengen perheen osakeyhtiössä kaikki osakkaat omistavat 25 % yhtiön osakkeista eli perhe omistaa kaikki osakeyhtiön osakkeet. Kaikki neljä perheenjäsentä voidaan vakuuttaa heidän ollessaan osakeyhtiössä johtavassa asemassa ja heidän asuessaan samassa taloudessa. Toisen lapsista muuttaessa taloudesta pois, päättyy hänen MYEL-vakuutuksensa. Jos toinenkin perheenjäsen muuttaa pois taloudesta, poistuu kaikkien MYEL- vakuutus. Syynä tähän ovat omistusosuuksien muutokset. Jos halutaan joidenkin perheenjäsenten kuuluvan muutoksien jälkeenkin MYEL-vakuutuksen piiriin, on heidän tehtävä osakekauppoja omistussuhteidensa muuttamiseksi. Muutoksissa kannattaa käyttää apuna asiantuntijaa, joka selventää asiaa ja muutoksista huolimatta saadaan kaikki mahdollinen hyöty omaan käyttöön. (Mela, [viitattu 17.10.2013].)

Osakeyhtiössä osakkaiden asema ja osakkeiden omistumäärät ratkaisevat, mikä eläkevakuutuksen piiriin kukin osakkaista kuuluu. MYEL-vakuutuksen piiriin kuuluvat osakkaat pääsevät myös Mela-turvan piiriin. Yhtiöittämisessä on syytä perehtyä eläkevakuutuksiin tarkasti. Näin saadaan itselle kuuluvan eläke- ja sosiaaliturva, eikä tule yllätyksiä myöhemmin. (Enroth ym. 2007, 52.)

Jos osakas ei ole MYEL-vakuutuksen piirissä, häneltä poistuvat Melan etuudet, joihin kuuluu muun muassa lomituspalvelut. Lomituspalvelu on yksi tärkeä osa maataloutta; tilallisella on mahdollisuus saada vuosilomaa, sijaisapua sekä maksullista lomitusta. Jos yrittäjä sairastuu ja hän kuuluu MYEL-vakuutuksen piiriin, on hänellä oikeus saada lomituspalveluja sijaisapuna sairasloman ajan. Vuosilomat sekä maksulliset lomitukset ovat tilalliselle tärkeä henkireikä päästä arjen rutineista irti.

3.7 Verottajan oikeus sivuuttaa yhtiöittäminen

Toiminnan identiteetin on vastattava ja säilyttävä yhtiöittämisessä ja siksi se on varmistettava verottajalta. Jos verottaja katsoo identiteetin kärsivän yhtiöittämisessä tai muutos tehtäisiin pelkästään verojen välttämistä varten, on verottajalla oikeus sivuuttaa yhtiö verotuksessa. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 38.)

Enroth ym. (2007, 66) mukaan maatilán kannattavuuden täytyy olla hyvä ja yhtiöittämisen tulee olla yrittäjälle oikea ratkaisu pitkällä tähtäimellä. Yhtiön on täytettävä kaikki yhtiöittämisen ehdot, jotta se hyväksytään myös verotuksessa. Yhtiöittämisen kannattavuus perustuu kuitenkin yleensä yrittäjällä verotuksen säätelyyn ja siten kannattavampaan yhtiön pyörittämiseen.

Verotuksellisen hyödyn lisäksi yhtiöittämisellä pitää olla perusteltuja syitä, esimerkiksi toiminnan laajeneminen ja riskien kasvu tai ulkopuolisen palkkatyövoiman lisääminen. Jollei erityisiä syitä verotuksellisen hyödyn lisäksi ole, voidaan yhtiöittäminen sivuuttaa, jolloin perustetun yhtiön osakkaita verotetaan edelleen henkilökohtaisesti. Tällöin kaikki verohyöty yhtiöittämisen myötä jää yrittäjältä saamatta. Veron välttämistarkoituksesta johtuva sivuuttaminen katsotaan olevan entisenlaisesta toiminnan jatkamista tavanomaisena maataloustoimintana.

3.8 Perustamissopimus

Perustamissopimus on sama kuin muissakin perustettavissa yhtiössä, vaikka osakeyhtiö noudattaa maatilatalouden tuloverolakia. Perustamissopimukseen vaaditaan perustajajäsenten allekirjoitukset ja siitä tulee ilmetä omistajien osakkeiden määrät, osakkeesta maksettava rahamäärä yhtiölle, osakkeiden maksuaika sekä sopimuksen päivämäärä. Sopimuksesta tulee ilmetä myös hallitukseen kuuluvat jäsenet (OYL 2:1- 2:2).

Perustamissopimuksen lisäksi on tehtävä yhtiöjärjestys, josta ilmenee toiminimi, toimiala ja kotipaikka (OYL 2:3.1). Perustamissopimukseen kirjataan tiedot osakepääomasta, nimellisarvosta, hallituksen jäsenten määrästä, toimitusjohtaja, tilintar-

kastajat, yhtiökokous ja siellä käsiteltävät asiat sekä tilikausi. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 39.)

3.8.1 Perustamisilmoitus

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään on tehtävä perustamisilmoitus perustetusta osakeyhtiöstä, mutta kalastuksen ja maatalouden piirissä se ei ole pakollinen. Yleensä sinne kuitenkin ilmoitaudutaan, koska samalla ilmoitaudutaan arvonalisäverovelvolliseksi ja ennakkoperintärekisteriin sekä rekisteröidytään työnantajaksi.

Osakeyhtiö tulee voimaan Patentti- ja rekisterihallituksen merkittyä sen kaupparekisteriin. Perustamissopimuksen jälkeen rekisteröinti tulee tehdä kolmen kuukauden kuluessa tai yhtiön perustaminen raukeaa. Perustetussa yhtiössä pääoman tulee olla vähintään 2500€ ja se on maksettava yhtiölle ennen kaupparekisteriin ilmoittamista. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 39.)

3.8.2 Toiminnan alkaminen

Enroth ym. (2007, 71) sanoo, että osakeyhtiön toiminta alkaa rekisteröintipäivästä alkaen. Tähän muutokseen menee yleensä aikaa 2-3 viikkoa rekisteri-ilmoituksen jättöpäivästä alkaen. Ennen rekisteröintiä maataloutta harjoitetaan vielä yksityishenkilöinä. Apporttikirjan arvot saattavat muuttua hiukan alkavassa taseessa tämän 2-3 viikon aikana, jolloin rekisteröintiä odotetaan.

Rekisteröinnin jälkeen osakeyhtiön tulee tehdä tarvittavat ilmoitukset muun muassa tukijärjestelmiin, kiintiöjärjestelmiin sekä rahoittajille.

4 OSAKEYHTIÖN OIKEUS MAATALOUSTUKIIN

Maatalouden tuotantotukien osalta osakeyhtiöllä on oikeudet samoihin tukiin kuin yksityisellä maatalouden harjoittajalla, mutta tukien saamisen edellytyksissä on joitain eroja. Yhtiössä ainakin yhden osakkaan on täytettävä vaadittavat ehdot ja yhtiön on kuuluttava maatalousverolain piiriin. Kansallisten tukien saamiseksi on vähintään yhden viljelijän, osakkaan tai yhtiömiehen oltava 18-67 -vuotias ja MYEL- vakuutettu sekä harjoitettava maataloutta.

Kotieläintukea maksetaan, jos hakija hallitsee vähintään 3 hehtaaria tukikelpoista viljelykseen soveltuvaa peltoa kasvukauden ajan. Maidon tuotantotukeen ja eläinten hyvinvointitukeen ei sovelleta pellon vähimmäisvaatimusta.

Luonnonhaittakorvaukseen ja ympäristötukeen on tukikelpoisen pellon vähimmäisvaatimus 3 hehtaaria koko sitoumuskauden ajan.

Nuoren viljelijän aloitustukea on mahdollista saada, kun kaikki osakkaat ovat hakemusta edeltävän vuoden joulukuun 31. päivänä alle 40-vuotiaita. Aloitustuen hakijan on omistettava yhtiöstä yli puolet tai kuuluttava yhtiön hallitukseen ja yhtiön on toimittava maatalousverolain piirissä.

Luopumistukea sukupolvenvaihdoksessa saavan osakkaan on omistettava osakkeita sellainen määrä, että hänellä on määräysvalta yhtiössä niin kauan kuin tukea hänelle maksetaan. Luopumistukea hakevan henkilön on oltava aina alle 63-vuotias. Vuonna 2014 alaikäraja luopumistuen hakemiseen on 59 vuotta luovutettaessa lähisukulaiselle.

Investointituen saamiseksi tuensaajan on itse tai perheenjäsenten kanssa omistettava yli puolet osakkeiden äänimäärästä. Määräysvalta tulee olla yhdellä tai useammalla osakkaalla. Tuen hakijan on täytettävä investointituen myöntämisen edellytykset. Hakijalla on oltava yritystoimintaa koskeva riittävä ammattitaito ja hakijan tulee olla 18-63 -vuotias. Hakijan yrittäjätulo pitää olla riittävä toimeentulon kannalta, mutta vähintään 17000€ viidentenä kalenterivuonna tuen maksamisesta. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 46-48.)

5 VEROTUS

5.1 Osakeyhtiön tulovero

Osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö, jota verotetaan tilikauden poistojen jälkeisestä tulosta 24,5% mukaan. Tulolähteitä osakeyhtiölle voi tulla maataloudesta, elinkeinotoiminnasta tai muusta toiminnasta. Näistä jokaisen tulonlähteen tulos määritetään erikseen. Vaikka tulos määritetään erikseen kustakin tulolähteestä, on verokanta silti sama 24,5%. Jos osakeyhtiö on tehnyt tappiota edellisinä vuosina, tappio voidaan vähentää seuraavina vuosina vain tappiota tehneistä tulonlähteistä.

Yhteisöveron ollessa 24,5% jää osakeyhtiölle 75,5% tuloksesta tilan kehittämiseen, lainanlyhennyksiin tai voiton jakamiseen. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 71-72.)

5.2 Verotettavan tulon säätely osakeyhtiössä

Ansiotulojen progressiivinen verotus tarkoittaa tulotason noustessa myös verotuksen kiristymistä eli veroprosentti nousee tulojen mukaan. Osakeyhtiömallisessa maatalousyrityksessä osakkaan on mahdollista säädellä omaa palkkaansa. Palkanmaksulla ja palkan suuruudella on suora vaikutus verotukseen. Yhtiöittämisen kannattavuus täytyy selvittää aina yrittäjäperhekohtaisesti; saadaanko yhtiöittämisellä haluttu saavutus tulotasojen säätelyyn ja sitä kautta verojen säätelyyn. (Enroth ym. 2007, 68-69.)

Osakeyhtiössä rahavarojen käyttö on kirjanpidollisesti tarkkaa. Osakeyhtiön tilitahtumat perustuvat liiketoimeen, palkanmaksuun tai osingonjakoon. Osakeyhtiössä osakkaan ei tarvitse välttämättä nostaa palkkaa missään muodossa. Osakeyhtiön maksama palkka on osakkaalle/työntekijälle ansiotuloa. Maksetut palkat ovat osakeyhtiölle vähennyskelpoisia menoja yhtiön tuloverotuksessa.

Maatalouden osakeyhtiötä koskevat samat säännöt pääomatulo-osingon jakamisessa kuin muitakin noteeraamattomia osakeyhtiöitä. Nettovarallisuuden ollessa tilinpäätöksen jälkeen positiivinen, on osakkaalla mahdollisuus nostaa verovapaa osinkoa yhtiöltä 9% osakkeiden matemaattisesta arvosta. Verovapaan osingon

määrä on korkeintaan 60000€, mikä edellyttää yhtiöltä huimaa nettovarallisuutta. Käytännössä yhtiö maksaa tuosta summasta 24,5% veroa, joka jää ainoaksi veroksi. Yrittäjä/osakas voi halutessaan jättää voittovaroja yhtiöön kasvattamaan tulevien vuosien nettovarallisuutta, jolloin nettovarallisuuden kasvamisen myötä on mahdollista hyödyntää verovapaata osinkoa paremmin. (Kiviranta 2012.)

Jos osakas nostaa varoja osinkoina enemmän kuin 60000€ vuodessa, ylittävistä osasta 70% katsotaan ansiotuloksi ja loput 30% on verovapaata. Osinkoja voidaan jakaa osakkaille vasta ensimmäisen voitollisen tilinpäätöksen jälkeen. Osinkojen maksu tehdään yleensä tilinpäätöksen jälkeen yhtenä eränä. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 72.)

5.3 Muutokset osakeyhtiön verotukseen vuonna 2014

Hallituksen keväällä 2013 tekemän päätöksen mukaan osakeyhtiön tuloveroprosentti alenee vuonna 2014 24,5%:sta 20%:iin. Muutoksen johdosta osakeyhtiölle jää siis käytettäväksi 80% tuloksesta verojen jälkeen, kun vuosina 2011-2013 vastaava luku oli 75,5%.

Myös osakkaiden osinkotulojen verotus muuttuu vuonna 2014. Osinkotuloina nettovarallisuudesta 8%:n tuotosta verotetaan 25% pääomatuloina ja loput osinkotuloista on verovapaata eli 75%.

Jos nettovarallisuudesta nostetaan enemmän kuin 8%, osinkoja verotetaan ylimenevältä osalta kokonaan pääomatuloina. Pääomatuloprosentti on 40000€ saakka 30% ja sen ylittävältä osalta verotetaan 32%:n mukaan. Uudistuksien myötä osakkailta poistuu osingonjaossa 60000€ verovapaa osuus. Osinkotuloista ei myöskään makseta enää ansiotuloveroa.

Uudistuksien myötä nämä muutokset vaikuttavat negatiivisesti pienituloisille yhtiöille ja sen osakkaille, koska osinkoa verotetaan osaksi pääomatulona. Uudistukset voivat olla yhtiölle hyödyllisiä, jos ansiotuloja tulee myös maatalouden ulkopuolelta. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 72.)

5.4 Yksityisen maataloudenharjoittajan yritystulo on pääoma- ja ansiotuloa

Maataloudesta saatavat tulo jaetaan pääoma- ja ansiotuloiksi. Pääomatulon veroprosentti on 30% aina 50000 euroon saakka, ylimenevästä osasta 32%. Maatalouden yritystulos lasketaan vähentämällä maatalouden tuloista maatalouden menot. Jos yritys on tehnyt tappiota, myös edellisten vuosien tappiot vähennetään tuloksesta. Tämä yritystulo jaetaan pääoma- ja ansiotuloiksi yrittäjille omistusosuuksien/työpanoksen mukaan.

Jaettavasta tulosta lasketaan ensin pääomatulo edellisen vuoden nettovarallisuuden perusteella: joko 20%, 10% tai 0% mukaan. Yrittäjä voi itse päättää, millä prosentilla pääomatulo lasketaan nettovarallisuudesta. Nettovarallisuus lasketaan maatalouden varoista ja veloista.

Pääomatulon laskemisen jälkeen loput yritystuloksesta on ansiotuloa, joka verotetaan progressiivisesti. (vero.fi, [viitattu 14.10. 2013].)

5.5 Nettovarallisuuden eroavaisuudet

Nettovarallisuudella on merkitystä yrittäjän tuloihin, harjoitti tämä maataloutta yksityisenä maatalouden harjoittajana tai yhtiömuotoisena. Nettovarallisuuden laskemisessa on eroavaisuuksia näiden kahden yritysmuodon välillä. Nettovarallisuus lasketaan varojen arvostamislaisa säädetyllä tavalla. Nettovarallisuudessa otetaan huomioon maatalouden varat ja velat.

Oleellinen ero osakeyhtiöllä ja yksityisellä maatalouden harjoittajalla nettovarallisuuden laskemisessa on peltojen arvon määrittämisessä. Yksityisellä maatalouden harjoittajalla nettovarallisuuteen laskettava pellon arvo saadaan kertomalla sen tuotto luvulla 7 ja siihen lisätään mahdollisesti salaojituslisä. Osakeyhtiöllä pellon arvo katsotaan sen hankintahinnan, perintö- tai lahjaverotusarvon mukaan. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 74-75.) Tästä voidaan päätellä, että osakeyhtiössä pellon arvostus on huomattavasti suurempi kuin yksityisellä maatalouden harjoittajalla. Jos esimerkiksi yksityinen maatalouden harjoittaja on ostanut pankkivelalla tilalleen lisämaata, josta on joutunut maksamaan käyvän arvon ja pellon arvo katso-

taan nettovarallisuutta laskettaessa paljon alhaisemmaksi, laskee tämä yrittäjän nettovarallisuutta.

Osakeyhtiössä otetaan huomioon myös edellisten vuosien voitot, yksityisellä maatalouden harjoittajalla niitä ei noteerata nettovarallisuuteen ollenkaan (Rinta-Kiikka ym. 2013, 74-75). Yksityisen maatalouden harjoittajan rahat ovat käytännössä yrittäjän ja hän on maksanut jo veron eli ne eivät kuulu enää yrityksen varoihin.

Eroa on myös metsän arvostamisessa, yksityisellä maatalouden harjoittajalla metsää ei oteta huomioon nettovarallisuuteen, kun taas osakeyhtiössä sen arvo laskeaan kertomalla tuotto kymmenellä (Rinta-Kiikka ym. 2013, 74-75). Metsä jätetään kuitenkin yhtiöittämisessä usein yksityisomaisuuteen, koska osakeyhtiössä ei voi hyödyntää metsävähennystä.

Vaihto-omaisuuden arvostamisessa on myös eroa johon kuuluu varastot, eläimet sekä tuotantopanokset, näitä ei oteta yksityisen maatalouden harjoittajan nettovarallisuudessa huomioon, kun osakeyhtiössä kaikella vaihto-omaisuudella on arvo joka huomioidaan. (Rinta-Kiikka ym. 2013, 74-76.) Toimintamuodon muutoksessa siirretyn vaihto-omaisuuden arvo on osakeyhtiössä kuitenkin 0€ alkavassa taseessa ja nettovarallisuudessa, koska niillä ei ollut arvoa edellisessä yritysmuodossa. Toiminnan jatkuessa osakeyhtiönä toimintamuodon muutoksen jälkeen alkaa uudelle vaihto-omaisuudelle kertyä arvoa.

Rinta-Kiikka ym. (2013, 75) mukaan tuotantorakennuksien osalta arvostaminen on sama poistamattoman menojäännöksen osalta, mutta tontin arvo lasketaan yksityisen maatalouden harjoittajan nettovarallisuuteen. Tontin arvona käytetään vastaavanlaisen maatalousmaan verotusarvoa kerrottuna neljällä.

5.5.1 Osakkeen matemaattinen arvo

Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan nettovarallisuudesta, joka katsotaan edeltävän vuoden tilinpäätöksestä. Tarkistettu nettovarallisuus jaetaan yhtiön ulkona olevien osakkeiden määrällä, josta saadaan osakkeen matemaattinen arvo. Osakkaiden omistamien osakkeiden matemaattista arvoa oikaistaan ennen osin-

kojen jakamista, jos osakkailla on osakaslainaa tai jos osakkaat asuvat yhtiön omistamassa asunnossa. (vero.fi, [viitattu 10.11.2013].)

6 CASE

Kurikkalaisen Vesa Porren maatilalla, nykyään Ab Porre Oy:llä on hyviä kokemuksia osakeyhtiöin eduista. Vesa tuli maatilalle isännäksi 1.1.1997 sukupolvenvaihdoksen kautta. Maatilalla oli tuolloin 35 lehmää ja 40 hehtaaria peltoa. Vesa jatkoi yksityisenä maatalouden harjoittajana sukupolvenvaihdoksen jälkeen vielä noin 13 vuotta.

Maatilan kirjanpitoa on hoitanut tilitoimisto/kirjanpitäjä. Kirjanpitäjältä tuli ehdotus yhtiöittämisestä kun huomattiin, ettei maataloudesta tulevaa tuloa pystytä säätelemään järkevästi. Tuolloin tilan nettovarallisuus oli laskemassa ja pääomatuloa ei pystytty hyödyntämään tarpeeksi. Ansiotulon veroprosentti oli nousemassa niin korkeaksi, että yhtiöittämisellä olisi huomattava vaikutus veroihin. Nettovarallisuuden lasku johtui lisämaiden hankkimisesta, koska ostettaessa pellostä joudutaan maksamaan käypä hinta ja siihen tarvittiin lainaa. Nettovarallisuutta laskettaessa pellon arvo kuitenkin katsotaan todellista arvoa paljon alhaisemmaksi, jolloin varojen ja velkojen erotus pienenee. Vesa alkoi myös käyttää koneurakointia maatilan töiden hoitamiseen, joka vaikutti konekannan pienentymiseen ja sitä kautta nettovarallisuuteen.

Kypsytyttyään ajatusta pari vuotta, päätti Vesa muuttaa maatilansa osakeyhtiöksi toimintamuodon muutoksella vuonna 2010. Vesa sai suosituksia käyttää yhtiöittämisessä Martti Kolehmaista, joka toimii konsulttina Jyväskylässä. Kun suunnittelu aloitettiin ja tehtiin laskelmia, huomattiin yhtiöittämisellä olevan suuri vaikutus verojen määrään. Yhtiöittämisen katsottiin olevan ajankohtainen.

Ennakkotiedot haettiin Ely-keskukselta mahdollisista lainojen siirroista ja myös tukioikeuksien säilymisestä. Yhtiöittämisellä ei ollut vaikutuksia maatalouden tukiin. Melalta varmistettiin myös etuuksien säilyminen.

Maatilaa rahoittavilla tahoilla ei ollut yhtiöittämiseen liittyen mitään negatiivista sanottavaa, koska lainamäärät olivat kohtuulliset ja rakentamisesta oli kulunut jo aikaa. Vesa kuitenkin mainitsi, että pankit suhtautuvat paljon tarkemmin osakeyhtiön kuin yksityisen maatalouden harjoittajan yritystoiminnan rahoittamiseen.

Vesalla oli nuoren viljelijän korkotukilainaa jäljellä enää pari erää, jotka vaikuttivat varainsiirtoveron määrään siltä osin kuin lainat olivat kattaneet kiinteistöjä. Vesa sai vapauden varainsiirtoveron maksamisesta sukupolvenvaihdoksessa tulleista rakennuksista ja pelloista, jolla oli huomattava vaikutus yhtiöittämisen kuluihin. Jos toimintamuodon muutos olisi tehty myöhemmin, olisi varainsiirtoveron joutunut maksamaan näiltäkin osin. sukupolvenvaihdoksen jälkeen hankituista kiinteistöistä piti kuitenkin maksaa normaalin 4% varainsiirtovero. Metsät ja asuinrakennus jä-tettiin yksityiseen omistukseen. Asuinrakennus sijaitsee kuitenkin osakeyhtiön ton-tilla.

Vesa sanoi yhtiöittämisen maksaneen noin 30000€, joka tulisi verosäästöillä saa-da kuoletettua muutamassa vuodessa. Verosäästöjen laskettiin olevan noin 20000€ vuodessa.

Nykyisen osakeyhtiön osakkeet Vesa omistaa 100%. Vesa sanoo yhden miehen yhtiössä olevan hyvää se, että yhtiökokoukset ja hallituskokoukset ovat helppoja pitää ja päätökset on oikeastaan Vesan päätettävissä. Hallitukseen kuuluu myös Vesan sisko.

Vesa kertoo, että rahoittajat vaativat hallituksen päätöksen investoinneista, joihin lähtevät rahoittajiksi. Esimerkiksi kun nuorkarjan tiloja paranneltiin ja tehtiin re-monttia, pankki vaati hallituksen päätöksen ja kokouspöytäkirjan kyseisestä asias-ta kun haettiin rahoitusta. Käytännössä kokouksiin liittyvät paperityöt hoitaa tiloi-misto.

Vesa sanoo säätelevänsä tulojaan sen mukaan, että ansiotuloille saadaan järkevä veroprosentti. Osinkoja hän on hyödyntänyt verovapaan osuuden verran, vaikka nettovarallisuus nykyään sallisi enemmänkin. Nettovarallisuutta osakeyhtiössä on nostanut lisämaiden osto, jotka menevät taseeseen kauppahinnan mukaan.

Tulevaisuuden suunnitelmissa tilan kehittämiseksi on lisämaiden ostot. Navetan laajennus ei tule ainakaan vielä kyseeseen, koska yhdelle miehelle 60 lehmän ro-bottinavetassa on riittävästi töitä ja laajennus toiselle robotilliselle lehmiä vaatisi jo palkatun työntekijän.

Vesa sanoo olevansa todella tyytyväinen ratkaisuunsa ja on sitä mieltä, että yhtiöittäminen olisi pitänyt tehdä jo aiemmin. Ennen yhtiöittämistä hän maksoi veroja yli 40% ja tunsi osan työstä menevän hukkaan. Nyt hän on sitä mieltä, että osakeyhtiössä se vero minkä hän maksaa tekemästään tuloksesta, on varsin kohtuullinen.

CASE tutkimuksessa lähestyin asiaa kvalitatiivisesti. Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2000, 155-170) sanoo, että kvalitatiivinen tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista ja tietoa hankitaan luonnollisissa ja todellisissa tilanteissa. Aineistona voi olla vaikkapa yhden henkilön haastattelu, jolla saadaan tutkimukseen tietoa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään ymmärtämään tutkittavaa kohdetta. Tutkimuksen rajaaminen on yksi tärkeistä asioista. Haastattelu on yksi hyvä menetelmä missä päästään lähelle tutkittavaa kohdetta ja se onkin kvalitatiivisessa tutkimuksissa hyvä menetelmä.

7 POHDINTA

Opinnäytetyön aiheena maatilasta osakeyhtiö toimintamuodon muutoksella oli mielestäni ajankohtainen aihe, koska maatalous on muuttunut ja suurentunut Suomen liittyessä Euroopan Unioniin. Maatilojen määrä on koko ajan pienentynyt josta voidaan päätellä, että pienet tilat joilla ei ole tulevaisuudessa mahdollista kehittyä, ovat lopettaneet. Maatilat jotka ovat pysyneet kehityksessä mukana, ovat suurentuneet. Maatilojen suurentuessa ja sitä myöten yritystulon kasvaessa on mielestäni maatilojen hyvä miettiä yhtiöittämisen etuja.

Osakeyhtiöitä on nykyäänkin tilojen kokonaismäärään nähden todella vähän, eikä niiden määrän katsota kuitenkaan nousevan räjähdysmäisesti. Yksi syy siihen on se, että onko järkevää yhtiöittää jos tilalla saatava yritystulo saadaan järkevästi jaettua, jolloin verojen määrää saadaan tällä tavoin tasattua. Jos tällaista mahdollisuutta ei ole ja yksityisellä maatalouden harjoittajan yritystulo nousee korkeaksi, voi verojen osuus jaettavasta yritystulosta olla suuri. Verojen noustessa korkeaksi voidaan yhtiöittämisellä saada aikaan suuria muutoksia verojen määrään. Osakeyhtiössä on mielestäni hyvää, että yrittäjä on osakeyhtiön osakas, sekä työntekijä ja hänellä on mahdollisuus vaikuttaa omaan tulotasoon.

Jos ennen maatalouden harjoittaja omisti yksityisesti maatilansa, niin osakeyhtiössä yrittäjä omistaa periaatteessa osakkeita osakeyhtiöstä, eikä varsinaisesti maatilaa. Se että omistaa maatilansa osakkeilla voi joidenkin mielestä kuulostaa omituiselta, eikä maatila tunnu olevan enää oma, koska osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö joka vastaa velvoitteista itse omien toimielimien kautta.

Opinnäytetyössä pyrin selvittämään yleisesti mikä on osakeyhtiö ja mitkä toimieliimet ohjaavat yrityksen toimintaa. Moni tilallinen varmasti säikähtää yritysmuodon muutosta, koska ovat tottuneet pyörittämään omaa maatilaa tuttujen ja turvallisten tapojen mukaan. Yhtiöittäminen varmasti vaatii perehtymistä aika syvällisesti juuri-kin sen takia, kun muutoksia tulee edelliseen yritysmuotoon verrattuna aika paljon. Mielestäni muutokset eivät ole niin suuria, että yhtiöittäminen näiden perusteella kannattaisi hylätä. Toimintamuodon muutoksen edellytys on, että maatilain identiteetti ei muutu josta voidaan päätellä, että operatiivinen työnkuva ei muutu tilalla.

Eli maatila jatkaa toimintaansa identtisenä entiseen verrattuna, kuitenkin mahdollisesti kehittyen.

Yksi mielestäni hyvä asia on, että osakeyhtiössä on kahdenkertainen kirjanpito, joka antaa hyvää tietoa maatilalan taloudellisesta tilasta ja helpottaa tilan kehittämistä.

Itse toimintamuodon muutokseen kannattaa käyttää alan asiantuntijaa, joka tietää kaikki mahdolliset asiat mitkä liittyvät yhtiöittämiseen. Tällä tavoin saadaan yhtiöittämisen kulut pienemmäksi sekä kattava tieto itse yrittäjille.

CASE jutussa tutkin Kurikkalaisen Vesa Porren tapausta toimintamuodon muutoksesta. Mielestäni tässä tapauksessa oli selvät merkit yhtiöittämisen eduista sekä hyödyistä. Maatilalla tulotasojen säätelyllä saatiin aikaan paljon pienempi verorasitus. Yksi hyvä asia tässä tapauksessa on, että maatilalla on varallisuutta paljon mikä vaikuttaa nettovarallisuuteen ja sitä kautta osinkojen jakoon, jota on pystynyt hyödyntämään verottomasti aina 60000€ saakka.

LÄHTEET

- Enroth, A., Österman, P. & Harmoinen, T. 2007. Maatilayrityksen yhtiöittäminen. Keuruu: Otava
- Hallipelto, A., Hietanen, M., Narikka, J., Saltevo, A. & Soikkanen, K. 2013. Yhtiöittäminen. Tallinna: Tietosanoma Oy
- Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. 2000. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kustannus-osakeyhtiö Tammi
- Kiviranta, E. 2012. Johtaako maatalouden osakeyhtiöittäminen verosäästöihin. [Verkojulkaisu].[Viitattu 18.10.2013]. Saatavana: <http://www.eskokiviranta.net/johtaako-maatalouden-osakeyhtiöittäminen-verosaastoihin.htm>
- Mela, MYEL.[Verkkosivusto].[Viitattu 17.10.2013] Saatavana: <https://www.mela.fi/fi/elakevakuutus/myel-vakuutus/kenelle-vakuutus/yhtiömuotoinen-toiminta/esimerkkeja-osakeyhtiosta>
- Rinta-Kiikka, S., Pyykkönen, P. & Ylätaalo, M. 2013. Osakeyhtiömuotoinen maatalous Suomessa: PTT raportteja. Helsinki: Pellervon taloustutkimus PTT
- Tuloverotus- osakeyhtiö ja osuuskunta. "Ei päivystä". [Verkkosivusto]. Vero.fi. [Viitattu 10.11.2013]. Saatavana: http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ ja_ osuuskunta/Tuloverotus
- Villa, S. 2006. Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiöt. 3. uud. p. Helsinki: Talentum Media Oy
- Yrityksen perustajan opas. 2013. Osuuspankki.[Verkojulkaisu].[Viitattu 17.9.2013] Saatavana: <https://www.op.fi/media/liitteet?cid=150104910>

LIITTEET

KIINTEISTÖJEN LUOVUTUS APPORTTINA PERUSTETTAVAN OSAKEYHTIÖN PÄÄOMAKSI

LUOVUTUKSEN OSAPUOLET

LUOVUTTAJA

VASTAANOTTAJA

LUOVUTUKSEN KOHDE

MUUT EHDOT

1. Yhtiön osakkeet

2. Luovutettavat omaisuusosat ja niiden arvostus

3. Siirtyvät velat

4. Oma pääoma

5. Omistus ja hallinta

6. Vaaranvastuu

7. Veroseuraamukset

8. Sähkö- ja vesiliittymät

9. Kiinteistökiinnitykset

10. Tilatukioikeudet

Luovutuskirjan kappaleet

Allekirjoitukset

Perustamissopimus

1. Perustamme tätä perustamissopimuksella osakeyhtiön,

jonka toiminimi on _____

Merkitsemme yhtiön osakkeet seuraavasti: Täydellinen nimi	Syntymäaika/Y-luokka	Osakkeiden lukumäärä

2. Kustakin osakkeesta on yhtiölle maksettava _____ euroa.

Osakkeet on maksettava viimeistään _____ (pv.kk.vvvv).

3. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valitsemme _____

ja varajäseneksi _____

4. Hallituksen puheenjohtajaksi valitsemme _____

5. Tilintarkastajaksi valitsemme _____

ja varatilintarkastajaksi _____

Tilintarkastaja ei ole valittu

6. Yhtiön toimitusjohtajaksi valitsemme _____
(toimitusjohtaja ei ole pakollinen, täytetään tarvittaessa)

7. Yhtiön tilikausi on _____ (pp.kk. - pp.kk.)

8. Yhtiöjärjestys on tämän perustamissopimuksen liitteenä.

9. Valitutaan ilmoituslomakkeella nimetty kaupparekisterin asiamies tekemään rekisteriviranomaisen mahdollisesti edellyttämät korjaukset kaikkien osakkeenomistajien puolesta perustamissopimukseen tai yhtiöjärjestykseen.

Kaikkien osakkeenomistajien allekirjoitukset	nimenselvennykset	päiväys

Valitaan joko malli A tai malli B
Malli A
Liite perustamissopimukseen

Yhtiöjärjestys

- 1§ Yhtiön toiminimi on [REDACTED]
2§ Yhtiön kotipaikka on [REDACTED]
3§ Yhtiön toimiala on

- 4§ Yhtiöllä edustaa hallitus. Hallitus voi lisäksi antaa nimetyille henkilöille prokuran tai oikeuden yhtiön edustamiseen.

5/2013

Valitaan joko malli A tai malli B
Malli B
Liite perustamissopimukseen

Yhtiöjärjestys

1§ Yhtiön toiminimi on

2§ Yhtiön kotipaikka on

3§ Yhtiön toimiala on

- 4§ Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu yhdestä viiteen varsinaista jäsentä ja ainakin yksi varajäsen, mikäli hallituksen valitaan vähemmän kuin kolme varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi jatkuu toistaiseksi.
- 5§ Yhtiötä edustavat paitsi hallitus, myös hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin yksin ja hallituksen jäsenet kaikki yhdessä. Lisäksi hallitus voi antaa nimetyille henkilöille prokuran tai oikeuden yhtiön edustamiseen.
- 6§ Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava alkajaisinaan kahdeksan kuukautta ja viimeistään viikkoa ennen yhtiökokousta kirjallisesti jokaiselle osakkeenomistajalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa.
- 7§ Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä:

1. tilinpäätöksen vahvistamisesta;
2. taseen osoittaman voiton käyttämisestä;
3. vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
4. tarvittaessa hallituksen ja tilintarkastajan valinnasta.

8§ Osakkeenomistajalla ja yhtiöllä on oikeus lunastaa muuta omistajalta kuin yhtiöltä toiselle siirtyvä osake.

Ensimmäinen lunastusolkeus on osakkeenomistajalla. Jos useampi osakkeenomistaja haluaa käyttää lunastusolkeuttaan, osakkeet jaetaan lunastukseen halukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden mukaisessa suhteessa. Mikäli osakkeiden jako ei mene tasan, jaetaan ylijääneet osakkeet lunastusta haluavien kesken arvalla. Yhtiöllä on lunastusolkeus, mikäli kukaan osakkeenomistajista ei lunasta siirtyviä osakkeita.

Muilla osin lunastukseen sovelletaan osakeyhtiölain määräyksiä.

Tyhjennä lomake

Vieromaisen merkintä

PERUSTAMISILMOITUS
 Osakeyhtiö, osuuskunta, osittopankki,
 osasto, yhdistys ja muu yhteisö

Y1

Lomakkeella voit ilmoittaa tai hakeutua kaupunkien, kirkkojen, avointaloverovelvoitteen rekisteriin, ennakkopinttäreisteriin, työnantajarekisteriin ja veluutusalueenverovelvoitteen ilmoittamiseen. Lomakkeella myös ennakon maksamista koskevat tiedot. Lisätietoja lomake osoitteella: PPH - VEROHALLINTO, Yhteisötietojärjestelmä, PL 2000, 00201 HELSINKI

Yhtiöksen tai yhteisön nimi	
Toiminimi	Yhtiöksen ikä ☐ vuosi ☐ vuotta
2. Nimivaihtoehto	3. Nimivaihtoehto

Kotipaikka (kunta)

Muit mahdolliset toiminimet (Täytetään tarvittaessa)	
Rinnakkaisnimimet (Toiminimen rinnakkaiset kiinnökset)	
Aputoiminimi	Aputoiminimillä harjoitettava toiminnan osa
Aputoiminimi	Aputoiminimillä harjoitettava toiminnan osa

Yhteystiedot		
Postiosoite (katu- ja talon nro, postin, huoneiston nro tai postiohje)	Postinumero	Postitoimipaikka
Käyntiosoite (katu- ja talon nro, postin, huoneiston nro)	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin	Faksi
Sähköposti	Kotisivun www-osoite	

Yhtiys ilmoitettuna seuraavissa rekistereissä:		
☐ kaupunkien (mukaan luoti liikeluokituksen)	☐ avointaloverovelvoitteen rekisteriin	☐ työnantajarekisteriin
☐ kirkkojen	☐ ennakkopinttäreisteriin	☐ Verohallinnon veluutusalueenverovelvoitteen rekisteriin

Yhtymämuoto (Käytetään myös yhtymämuotoikkunalla ilmoitettavissa. Lisätieto lomakkeen sivulla 2)		
☐ Asunto-osakeyhtiö	☐ Osuuskunta	☐ Yhdistys
☐ Julkinen osakeyhtiö	☐ Osasto	☐ Muu, mikä? _____
☐ Osakeyhtiö (yksityinen osakeyhtiö)	☐ Ulkomaisen sijoittajanharjoittajan sivustalla	

Tiliävuosi	Ennenmääräisen tilikauden päättymispäivä (pv.kk.vvvv)
Tilikauden (pv.kk - pv.kk)	

Y1

Yritys on perustettu yritysmuodon muutoksen seurauksena (Kataoikeus täyttyöjje)	
Kotimaan liikelaitteen nimi tai toiminta	Yritys- ja yhteisötunnus tai henkilötunnus

Toiminta aloitetaan myöhemmin (Ei vaikutusta kaupparekisterin rekisteröintiin, kataoikeus täyttyöjje.)	
☐	alkaan, pvm

Verohallinnolle lähtä ilmoituksesta lisätietoja antava henkilö ja/tai yritys esim. tilitoimisto		
Nimi		Yritys- ja yhteisötunnus
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipalvelu
Puhelin	Mobiilipuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Kauppa- tai sähkörekisterille lähtä ilmoituksesta lisätietoja antava henkilö ja/tai yritys (alanmiehi)		
Yrityksen nimi		Henkilön nimi
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipalvelu
Puhelin	Mobiilipuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Lisätietoja	

YRITYSMUOTOKOHTAISET LIITELOMARKEET (Täytetään yksi seuraavista lomakkeista.)

☐ 1 OSAKEYHTIÖ/JULKONEN OSAKEYHTIÖ	☐ 5 ASUMISOIKEUSYHDISTYS/ASUKASHALLINTOALUE/ EUROOPPALAINEN TALOUDELLINEN ETUYHTYMÄ/ MUIALLA REKISTERÖIDYIN ETUYHTYMÄN SUOMESSA OLEVA TOIMIPAIKKAHYÖTEIKKÖYHDISTYS/ SÄÄSTÖPANKKIVALTION LIKELAITOS
☐ 1B ASUNTO-OSAKEYHTIÖ/VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ/ JULKONEN VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ	☐ 11 SÄÄTÖ
☐ 2 OSUUSKUNTA/OSUUSPANKKI	☐ 12 YHDISTYS
☐ 3 ULKOMAISEN ELINKEINONHARJOITTAJAN SIVULIIKE	
☐ 4 KESKONÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ/ JULKONEN KESKONÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ/ VAKUUTUSYHDISTYS	

Täytäkää myös lomakkeen sivu 3, jos olette ilmoittautunut sivulla 1 arvonnäköverovelvoitteen rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajakäsitteisiin tai vakuutusmaksuverovelvoitteen.

Päivitys ja alkuperäisyys		
Päivitys	Alkuperäisyys ja nimen selvitys 	Puhelin

Henkilötietolain 24 §:n mukainen informaatio lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä on saatavissa Internetissä osoitteesta www.yj.fi/selvi Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Y1-100 1/2011

Perusosa, sivu 2 (4)

Lomakkeen alkuun

Seuraava sivu

Y1

Verohallintoon ilmoitettava postiosoite		
Merkitään näsi mukaan, jos postiosoite on sama kuin sivulla 1 ilmoitettu yleiseen käyttöön tarkoitettu osoite. Muussa tapauksessa täytetään alla olevalla rivillä osoite tiedot.		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipiste

Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (Toimiala, jota yritys harjoittaa päätoimenaan.)

Arvonlisäverovelvoitteeksi ilmoittautuminen	
Ilmoittautuu arvonlisäverovelvoitteeksi	Ilmoittautuu arvonlisäverovelvoitteeksi osittain tai osaksi käyttäen
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm
Ulkomainen erikseenharjoittaja ilmoittautuu arvonlisäverovelvoitteeksi	vain ilmoittautuessaan arvonlisäverovelvoitteeksi
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm
☐ Harjoittaa ainakaan alustavasti	

Arvonlisäverovelvoitteeksi hakeutuminen		
Käytännön käyttöluvun luovuttaja (AVL 12 ja 30 §)	Yhtiön liiketoiminnan harjoittaja, yhteistyöyhtinen yhteisö tai uskonnollinen yhdyskunta (AVL 12.1 §)	
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	
Ulkomainen erikseenharjoittaja (AVL 12.2 §)	Ulkomainen kautomyymälä (AVL 63 x §)	Yhteishenkilö (AVL 26.1 §)
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	☐
Aikuluottaja hakeutuu arvonlisäverovelvoitteeksi	(p.kk.vvvv - p.kk.vvvv)	
☐ alkaen, pvm		
Tilikauden tilivaihto (AVL 3 §)		
☐ euroa		

Ei katsota olevansa arvonlisäverovelvollinen, perusteet		
☐ Vähäinen toiminta AVL 3 §	☐ Raholuspalvelut AVL 41 §	☐ Yhteistyöyhtisen yhtiön / uskonnollisen yhdyskunnan arvonlisäveron toiminta AVL 45 §
☐ Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut AVL 34 §	☐ Vakuutuspalvelut AVL 44 §	☐ Muu veroton toiminta, mikä?
☐ Sosiaalihuoltopalvelut AVL 37 §	☐ Eelintymäpalvelut tai kalliinhuu- konatukset AVL 46 §	
☐ Koulutuspalvelut AVL 39 §	☐ Kirjallisuuskuvutukset AVL 27 §	

Vakuutusmaksuverovelvoitteesta koskevat tiedot
Ilmoittautuu vakuutusmaksuverovelvoitteeksi
☐ alkaen, pvm

Tilinumero	
IBAN	BIC

Palkanmaksua koskevat tiedot	
Ilmoittautuu siirtämättä palkkoja maksavaksi työnantajaksi	Ilmoittautuu myytyä osaa maksavaksi työnantajaksi
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm

Oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksujaksoa koskevat tiedot (Täytetään tämä kohta vain, jos toiminnan aloittamivuoden tilivaihto on enintään 50 000 euroa ja hakuaika päätetty pidemmällä ilmoitus- ja maksujaksolla.)	
Kuluvan kalenterivuoden tilivaihto (Lilovaihtoon koskevat tiedot yrityksen Suomessa ja ulkomailla tapahtuneita myyntiä.)	
☐ euroa	
Haluttu ilmoitus- ja maksujakson pituus	
(Täytetään tämä kohta vain silloin, kun hakuaika lyhyemmän ilmoitus- ja maksujakson kuin vähintään tilivaihtona olevalle, ks. täyttöohje.)	
☐ 1 kk	☐ 1/4 vuosi

VT/1001 1/2011

Veroviranomaisen kappale, sivu 3 (4)

Lomakkeen alkuun

Seuraava sivu

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS
Kaupparekisteri

PERUSTAMISILMOITUS
Lite lomakkeeseen Y1

1

Osakeyhtiö / julkinen osakeyhtiö

TOIMINIMI		
PERUSTAMISSOPIMUKSEN PÄIVÄMÄÄRÄ		
OSAKEPÄÄOMA JA OSARKEET		
Osakepääoman määrä	Osakkeiden lukumäärä	Osakkeen nimellisarvo (jos on)
Muuta osakkeisiin liittyvää lisätietoa (silyt tarkatessa, ks. ohje)		
HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VAKUUTUS		
Allekirjoittaneet yhtiön hallituksen kaikki jäsenet ja toimitusjohtaja vakuuttavat, että perustamisessa on noudatettu osakeyhtiölain säännöksiä.		
Päätys: <input type="text"/>		
Hallituksen kaikki jäsenet sekä toimitusjohtaja allekirjoittavat omavaroisesti		
TILINTARKASTAJAN TODISTUS OSARKEIDEN MAKSAMISESTA		
Allekirjoittaneet yhtiön tilintarkastajat todistavat, että osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta on noudatettu.		
Päätys: <input type="text"/>		
Tilintarkastajien allekirjoittavat omavaroisesti		

Litelomake 1, sivu 1 (3)

HALLITUS (Jos hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä, on valittava ainakin yksi varajäsen)			
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ puheenjohtaja ☐ jäsen
Päätoimipaikka (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Päätoimipaikka (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Päätoimipaikka (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Päätoimipaikka (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Päätoimipaikka (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Päätoimipaikka (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka

TILINTARKASTAJAT			
☐ Tilintarkastaja	☐ Varatilintarkastaja	☐ KOTI	☐ VTM
Nimi (henkilö tai yritys)		Henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus	
Henkilön sidoslaite (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka
Yhteisön sidoslaite (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Henkilötunnus	
Henkilön sidoslaite (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka
☐ Tilintarkastaja	☐ Varatilintarkastaja	☐ KOTI	☐ VTM
Nimi (henkilö tai yritys)		Henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus	
Henkilön sidoslaite (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka
Yhteisön sidoslaite (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Henkilötunnus	
Henkilön sidoslaite (ei täytetty, jos henkilö on suomalainen henkilönnus)		Päätoiminen	Päätoimipaikka

TILINTARKASTAJIA EI OLE VALITTU	☐
---------------------------------	--------------------------

TOIMITUSJOHTAJA		
Toimitusjohtaja		
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus
Postiosoite (ei täytetty, jos henkilö on suomalaisen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Toimitusjohtajan sijainen		
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus
Postiosoite (ei täytetty, jos henkilö on suomalaisen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka

YHTIÖN EDUSTAMINEN		
Edustamiseksi oikeutetut henkilöt ja prokuristit		
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetty, jos henkilö on suomalaisen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetty, jos henkilö on suomalaisen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetty, jos henkilö on suomalaisen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetty, jos henkilö on suomalaisen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetty, jos henkilö on suomalaisen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	

Liitelmä 1, sivu 3 (3)